

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene
a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

**Koncepcia rozvoja mesta Hnúšťa v tepelnej
energetike: štúdia v rozsahu metodického usmernenia
MHSR č. 952/2005**

I. Základné údaje o obstarávateľovi

I.1 Názov

Centrum udržateľnej energetiky Rimavská Sobota, n.o.

I.2 Identifikačné číslo

52291383

I.3 Adresa sídla

Centrum udržateľnej energetiky Rimavská Sobota, n.o.
Daxnerova 508/33
979 01 Rimavská Sobota

I.4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Oto Veres
Hodejovec 11
980 02
Tel: +421 948 403 328
E-mail: cue.rs19@gmail.com

I.5 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente

Ing. Július Jankovský, PhD., Ing. Július Katina, Ing. Mária Šramková
Apertis, s.r.o.
Adresa: Medzi hrušky 26, 962 21 Lieskovec
Tel: +421 905 530 507
E-mail: info@apertis.eu

Vytlačený dokument je prístupný na MsÚ Hnúšťa (Francisciho 74, 981 01 Hnúšťa) a tiež v sídle obstarávateľa (Centrum udržateľnej energetiky Rimavská Sobota, n.o., Daxnerova 508/33, 979 01 Rimavská Sobota).

Dokument sa dá stiahnuť aj z webovej stránky obstarávateľa: <http://cuers.sk/> (sekcia Dokumenty).

II. Základné údaje o strategickom dokumente

II.1 Názov

Koncepcia rozvoja mesta Hnúšťa v tepelnej energetike: štúdia v rozsahu metodického usmernenia MHSR č. 952/2005

II.2 Charakter

Mesto môže najobjektívnejšie posúdiť bezpečnosť, efektívnosť, environmentálne dopady a porovnať výhodnosť rozvoja centralizovaného zásobovania teplom (CZT) poprípade individuálneho zásobovania teplom (IZT). Práve preto mu bola z úrovne štátu zverená právomoc vytvoriť si koncepciu a podľa nej rozhodovať o rozvoji tepelnej energetiky na svojom území. „Koncepcia rozvoja mesta v tepelnej energetike“ je preto aktívny nástroj na zabezpečenie tepelnej pohody občanov a subjektov pri primeranom komforte, konkurenčných nákladoch na vykurovanie a prípravu teplej vody a pri prijateľných účinkoch na životné prostredie, najmä keď sa v oblasti občianskej vybavenosti podieľa a zodpovedá za financovanie energetiky.

II.3 Hlavné ciele

Úlohou koncepcie je zavedenie podmienok pre systémový rozvoj sústavy tepelných zariadení na území mesta s cieľom zabezpečiť rozvoj mesta v oblasti tepelnej energetiky, predovšetkým:

- zabezpečiť spoľahlivosť a bezpečnosť dodávky tepla,
- energetickú a ekonomickú efektívnosť pri výrobe, rozvoje a spotrebe tepla na princípe trvalo udržateľného rozvoja,
- ochrana životného prostredia,
- zabezpečiť súlad so zámermi energetickej politiky Slovenskej republiky,
- zabezpečiť súlad so súvisiacimi legislatívnymi predpismi v oblasti energetiky.

Koncepcia rozvoja mesta sa na základe § 31 písm. a) zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike po schválení mestským zastupiteľstvom použije ako odvetvová koncepcia pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie mesta. Podľa § 12 odst. 3 mesto rozhoduje o vydaní záväzného stanoviska o súlade navrhovanej výstavby sústavy tepelných zariadení s celkovým inštalovaným tepelným výkonom do 10 MW s koncepciou rozvoja mesta v oblasti tepelnej energetiky, ak koncepcia rozvoja mesta v oblasti tepelnej energetiky nie je súčasťou záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie mesta, je mesto povinné rozhodnúť o vydaní záväzného stanoviska o súlade navrhovanej výstavby sústavy tepelných zariadení s koncepciou rozvoja mesta v oblasti tepelnej energetiky na základe individuálneho posúdenia opodstatnenosti výstavby.

Rozsah spracovania koncepcie tepelnej energetiky je podľa Metodického usmernenia MHSR č. 952/2005-200 zo dňa 15. apríla 2005.

II.4 Obsah

Analýza súčasného stavu

- Analýza územia

- Analýza existujúcich sústav tepelných zariadení
- Analýza zariadení na spotrebu tepla
- Analýza dostupnosti palív a energie na území mesta a ich podiel na zabezpečovaní výroby a dodávky tepla
- Vplyv výroby tepla na životné prostredie, emisná situácia základných znečisťujúcich látok
- Spracovanie energetickej bilancie, jej analýza a stanovenie potenciálu úspor
- Hodnotenie využiteľnosti obnoviteľných zdrojov energie
- Predpokladaný vývoj spotreby tepla na území mesta

Návrh rozvoja sústav tepelných zariadení a budúceho zásobovania mesta teplom

- Návrh alternatív rozvoja sústav tepelných zariadení
- Ekonomické vyhodnotenie technického riešenia rozvoja sústav tepelných zariadení

Záver a odporúčenia pre rozvoj tepelnej energetiky na území mesta

- Stanovenie záväzných zásad využívania jednotlivých druhov palív a zdrojov energie, z ktorých sa zabezpečuje výroba, dodávka tepla a spôsob zásobovania teplom na území mesta
- Postupnosť krokov realizácie navrhovaných technických opatrení rozvoja sústav tepelných zariadení

II.5 Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu

Strategický dokument Koncepcia rozvoja mesta Hnúšťa v tepelnej energetike sa pripravuje v jednom variante riešenia. Dokument obsahuje a navrhuje viacero zásad a opatrení pre ďalší rozvoj zásobovania územia mesta teplom, ktoré však nepokladáme za variantné riešenia. Napríklad:

- Vytvárať podmienky a možnosti podporujúce využitie existujúcich výkonových kapacít v systéme CZT, najmä v územných častiach mesta, kde sú vytvorené technické možnosti pripojenia na dodávku tepla z centrálného zdroja.
- Pri rozvoji CZT využívať také technológie a primárne zdroje energie, ktoré umožnia splniť predpoklady účinného CZT.
- V zmysle smernice o podpore a využívaní OZE 2009/28/ES integrovať OZE do bytových a nebytových budov, prípadne do systémov CZT.

II.6 Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Vypracovanie a odoslanie oznámenia v súlade so zákonom NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na príslušný orgán (Okresný úrad Rimavská Sobota, odbor starostlivosti o životné prostredie) do 13.05.2021

Doručenie právoplatného záverečného stanoviska z posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie podľa uvedeného zákona - jún 2021

Schválenie strategického dokumentu relevantným orgánom, ktorým je mestské zastupiteľstvo mesta Hnúšťa – júl 2021.

Ostatné dielčie termíny konaní sú dané zákonom.

II.7 Vzťah k iným strategickým dokumentom

Strategický dokument je v súlade s nasledujúcimi stratégiami a koncepčnými materiálmi:

- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
- Územný plán sídelného útvaru Hnúšťa
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Hnúšťa

II.8 Orgán kompetentný na jeho prijatie

Mestské zastupiteľstvo mesta Hnúšťa

II.9 Druh schvaľovacieho dokumentu

Uznesenie zo zasadnutia mestského zastupiteľstva mesta Hnúšťa

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

III.1 Požiadavky na vstupy

Technické parametre zariadení inštalovaných v zdroji Rimavská energetická, s.r.o. (Zdroj: Rimavská energetická, s.r.o.)

Základné parametre inštalovaných zariadení v zdroji Rimavská energetická, s.r.o. (Zdroj: Rimavská energetická, s.r.o.)

Podiel jednotlivých druhov palív na dodávke tepla (Zdroj: Rimavská energetická, s.r.o.)

Parametre rozvodov tepla (Zdroj: Rimavská energetická, s.r.o.)

Zoznam odberateľov tepla z SCZT zdroj Rimavská energetická, s.r.o. (Zdroj: Rimavská energetická, s.r.o.)

Straty tepla a plnenie ukazovateľov (Zdroj: Rimavská energetická, s.r.o.)

Parametre odberu tepla zo zdroja Rimavská energetická, s.r.o., správca MSBP (Zdroj: MSBP, Centrum udržateľnej energetiky RS, n.o.)

Dodávka tepla odberateľom zdroj Rimavská energetická, s.r.o., správca bytových domov MSBP (Zdroj: MSBP, Centrum udržateľnej energetiky RS, n.o.)

Parametre odberu tepla zo zdroja Rimavská energetická, s.r.o., správca OSBD (Zdroj: MSBP, Centrum udržateľnej energetiky RS, n.o.)

Dodávka tepla odberateľom zdroj Rimavská energetická, s.r.o., správca bytových domov OSBD (Zdroj: MSBP, Centrum udržateľnej energetiky RS, n.o.)

Priebeh ročnej dodávky tepla Rimavská energetická, s.r.o. (Zdroj: Rimavská energetická, s.r.o.)

Priebeh dodávky tepla Rimavská energetická, s.r.o. 2018-2020 (Zdroj: Rimavská energetická, s.r.o.)

Parametre decentralizovaných zdrojov tepla (Zdroj: CUE Rimavská Sobota, n.o.)

Parametre individuálnych zdrojov tepla (Zdroj: CUE Rimavská Sobota, n.o.)

Spôsob zásobovania teplom (Zdroj: Apertis, s.r.o.)

Podiel spôsobov zásobovania teplom (Zdroj: Apertis, s.r.o.)

Primárne energetické zdroje (Zdroj: Apertis, s.r.o.)

Podiel PEZ na krytí spotreby tepla (Zdroj: Apertis, s.r.o.)

III.2 Údaje o výstupoch

Spôsob zásobovania teplom s kvantifikáciou počtu zásobovaných objektov/bytov, výkonu a potreby tepla.

III.3 Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Premena zdrojov energie (palív) na teplo je spojená s produkciou znečisťujúcich látok. Ich množstvo je dané emisími faktormi paliva a technológiou spaľovania, typom kotla a technickým stavom kotla, ale hlavne technológiou na zachytávanie emisií (koncovou technológiou). Posúdenie vplyvu existujúcich energetických zdrojov na znečisťovanie ovzdušia vychádza z platnej legislatívy o ochrane ovzdušia, Vyhlášky MŽP SR č.410/2012 Z. z.. Postupy zisťovania množstva emisií a výpočty majú všeobecné závislosti, na základe toho zverejnilo MŽP SR vo Vestníku „Všeobecné emisné faktory a všeobecné emisné závislosti pre vybrané technológie a zariadenia“.

Podľa výpočtov z emisných a oxidačných faktorov a účinností zachytávania emisií dostupnými technológiami možno pre zdroje znečistenia porovnať hodnoty emisných limitov a určiť merné emisie na tepelnú jednotku. Účinným spôsobom, ako znížiť koncentráciu škodlivých látok vznikajúcich pri spaľovaní palív v zdrojoch tepla, ktoré aj napriek používaniu moderných odlučovacích zariadení a regulácie procesu horenia zostanú v spalínach, je ich rozptýlenie v ovzduší. Obzvlášť dôležité je to pri zdraví škodlivých emisiách (SO₂, CO, NO_x). Dokonalý rozptyl emisií zabezpečuje predovšetkým komín s potrebnou výškou. Uvedenú podmienku bezvýhradne spĺňajú komíny zdrojov centralizovaného zásobovania teplom a zabezpečujú tak, že emisie sa menia na imisie v bezpečnej vzdialenosti od obytných súborov. V prípade bytových kotlov a etážových kúrení sa jedovatý CO a zdraví škodlivý (karcinogénny) NO_x, ktoré vznikajú v procese spaľovania ZPN so vzduchom (21 % O₂ a 79 % N₂) pri diskontinuálnej (prerušovanej) výrobe tepla s opakovanými nábehmi spaľovacieho zariadenia v zdroji (kotle) emitujú zdraví škodlivé, znečisťujúce látky priamo z pretlakových dymovodov do okien majiteľa a susedných bytov, intenzívne tomu pomáha fyzikálny princíp obtekania (prúdenia) vzduchu okolo vertikálnych objektov (fasády domu).

III.4 Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Schválením strategického dokumentu a realizáciou odporúčaných opatrení sa očakávajú skôr všeobecne prospešné vplyvy, resp. neutrálne vplyvy na zdravie obyvateľstva dotknutého územia a kvalitu jeho života. Dokument zdôrazňuje potrebu zabezpečenia zdrojov tepla technológiami na zachytávanie tuhých znečisťujúcich látok v súlade s platnou legislatívou.

III.5. Vplyvy na chránené územia vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie

Strategický dokument so svojimi návrhmi opatrení je zameraný na znižovanie tvorby emisií aj imisií, ktoré poškodzujú územia chránené slovenskou aj európskou legislatívou. Prípadnou implementáciou navrhovaných opatrení dôjde k zlepšeniu ich environmentálneho stavu, a to tak v chránených územiach ako aj mimo nich.

Dokument konštatuje, že centrálné zdroje s menovitým tepelným príkonom určeným ako výkon/účinnosť vyšším ako malé stredné zariadenia musia preukázať plnenie prísnych emisných limitov stanovených legislatívou garančným meraním po uvedení zdroja do prevádzky a potom opakovane min. 1 x za tri roky diskontinuálnym oprávneným emisným meraním. Okrem toho centrálny zdroj tepla musí mať komín s dostatočnou rozptylovou schopnosťou v súlade s platnou legislatívou.

Pri kvantifikácii udržateľného energetického potenciálu biomasy v dotknutom území sa strategický dokument odvoláva na vypracovanú Nízkouhlíkovú stratégiu pre územie MAS Malohont, do ktorého patrí aj katastrálne územie mesta Hnúšťa (NUS). NUS vychádza z potreby dôsledného rešpektovania prírodných limitov prostredia. Tieto limity sú špeciálne uvedené v osobitnej kapitole NUS s upozornením, že počas implementačnej fázy NUS v budúcnosti je potrebné uvedené podmienky rešpektovať.

Pri implementácii konkrétnych individuálnych opatrení v budúcnosti, ktoré by mohli mať vplyv na stav chránených území, budú konkrétne projekty (činnosti) posudzované v súlade so zákonom NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh a schválenie strategického dokumentu nevytvára predpoklad negatívnych vplyvov na chránené územia.

III.6 Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu

Riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu vo vzťahu k životnému prostrediu sa neočakávajú.

Mesto pre zabezpečenie koncepčného rozvoja tepelnej energetiky musí využiť platnú legislatívu - Zákon č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike, ktorý v § 12, odst. 8, 9 mesto zmocňuje na vydanie záväzného stanoviska pre uskutočnenie výstavby sústavy tepelných zariadení od 100 kW do 10 MW na jeho území. Na základe odst. 3, § 12 citovaného zákona mesto stanovisko nesmie vydať, ak sa výstavbou sústavy tepelných zariadení zníži odber tepla z existujúceho účinného centralizovaného zásobovania teplom a preukázateľne sa na základe energetického auditu podľa osobitného predpisu:

- a) zhorší vplyv na životné prostredie najmä zvýšením emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia alebo zvýšením emisií skleníkových plynov,
- b) zhorší hospodárnosť účinného centralizovaného zásobovania teplom najmä zvýšením strát pri výrobe a rozvode tepla alebo
- c) zvýšia náklady za teplo koncovým odberateľom alebo konečným spotrebiteľom, ktorým sa dodáva teplo z účinného centralizovaného zásobovania teplom.

III.7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Bez vplyvu.

IV. Dotknuté subjekty

IV.1. Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení

S ohľadom na charakter strategického dokumentu a jeho dosah, je dotknutou verejnosťou taká verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní.

Dotknutou verejnosťou sú tak všetci občania SR a subjekty, združenia a iniciatívy občanov, právnických a fyzických osôb pôsobiacich v SR, ktoré budú mať záujem zapojiť sa do procesu a participovať na príprave strategického dokumentu.

IV.2. Zoznam dotknutých subjektov

Dotknuté orgány:

1. Okresný úrad Banská Bystrica
 - odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
 - odbor výstavby a bytovej politiky, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
2. Okresný úrad Rimavská Sobota
 - odbor starostlivosti o životné prostredie (P. Hostinského 1036/4, 979 01 Rimavská Sobota
 - odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, P. Hostinského 1036/4, 979 01 Rimavská Sobota
 - odbor pozemkový a lesov, P. Hostinského 1036/4, 979 01 Rim. Sobota
3. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Rimavská Sobota Tomášikova 1800/14, 979 01 Rimavská Sobota
4. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Rimavská Sobota Ul. Hostinského 2, 979 01 Rimavská Sobota
5. Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica Lazovná 239/8, 974 01 Banská Bystrica
6. Štátna ochrana prírody SR Správa CHKO Cerová vrchovina Železničná ul. 31, 979 01 Rimavská Sobota

Dotknutý samosprávny kraj:

Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, Oddelenie územného plánovania a životného prostredia, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica

Dotknuté obce/mestá:

Mesto Hnúšťa

Dotknuté susediace orgány a obce a mestá:

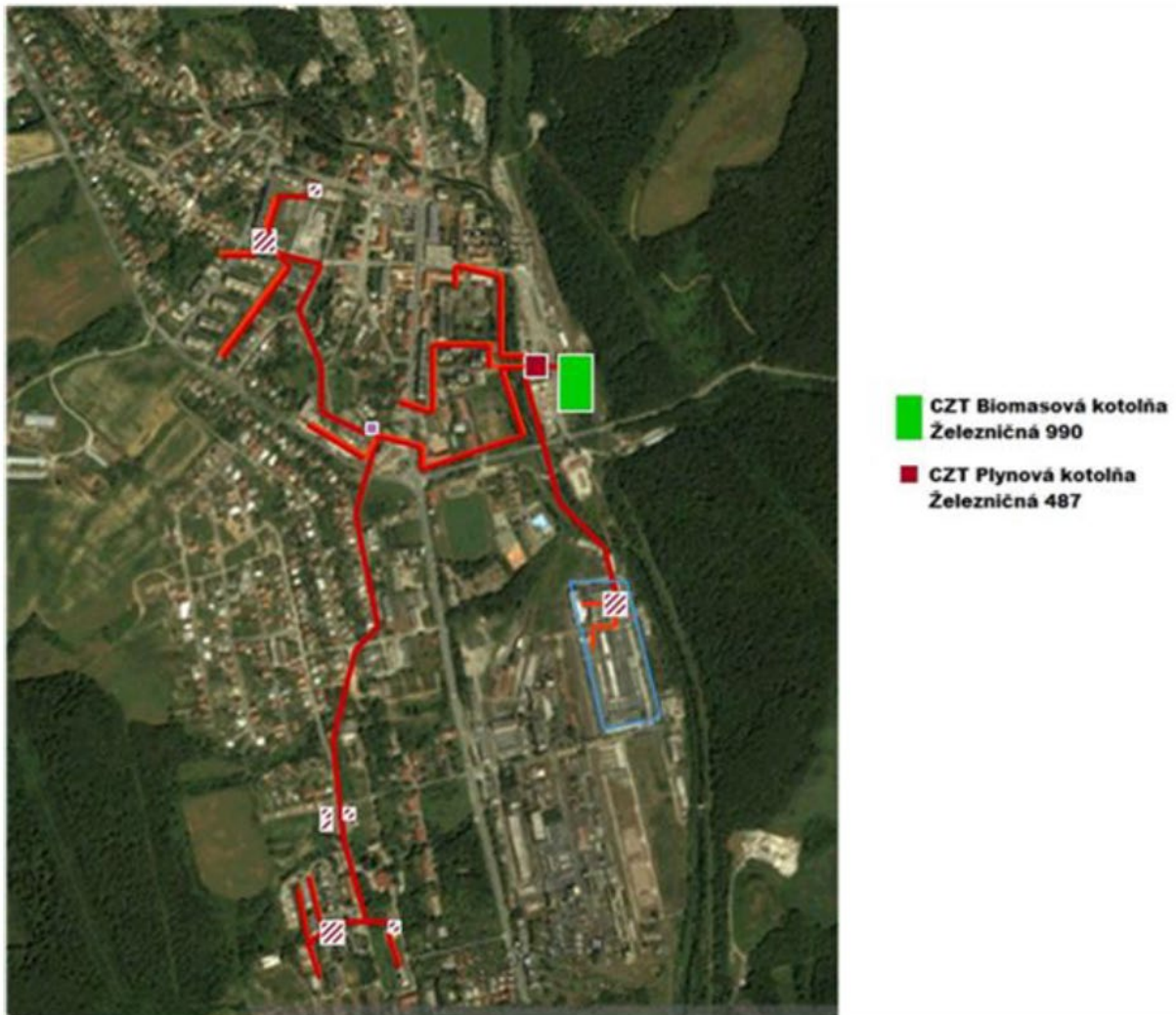
1. Obce a mestá na území Banskobystrického kraja, okres Rimavská Sobota: Klenovec, Tisovec, Rimavské Brezovo, Kyjatice, Potok, Poproč, Rovné, Krokava, Lehota nad Rimavicou
2. Obce na území Banskobystrického kraja, okres Poltár: Kokava nad Rimavicou

IV.3. Dotknuté susedné štáty

Susedné štáty nie sú dotknuté.

V. Doplnujúce údaje

V.1. Mapová a iná grafická dokumentácia

Dispozičné usporiadanie rozvodov tepla systému CZT v meste Hnúšťa boli prevzaté zo zdrojov STEFE THS, s.r.o.

V.2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

Územný plán sídelného útvaru Hnúšťa

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Hnúšťa

Správa o stave životného prostredia BBSK v roku 2016

Štatistické údaje od Štatistického úradu Slovenskej republiky – údaje o štruktúre obyvateľstva v roku 2011, údaje o obytných domoch, bytoch a kvalitatívne údaje o bytovom fonde k roku 2019

Dotazníky energetických údajov správcov bytových objektov, nebytových objektov a objektov verejného a podnikateľského sektoru v meste Hnúšťa

SHMÚ: webová stránka - podklady pre výpočet priemernej teploty a dennostupňov za posledných 30 rokov pre mesto Hnúšťa

Zákon č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike

MHSR : Metodické usmernenie MHSR č. 952/2005-200, apríl 2005

webová stránka: www.mesto.hnusta.sk

Šooš a kol: Biomasa obnoviteľný zdroj energie, STU Bratislava 2012, ISBN 978-80-970957-3-4

Novák: Analýza existujúcej podpory obnoviteľných zdrojov energie v SR, Bratislava jún 2020

EK EÚ: Energy in figures, Statistical pocket book EK EÚ, Brusel, 2000 ... - 2020

SEPS, a.s.: Slovenský elektroenergetický dispečing Ročenky 2020, Bratislava august 2020

ÚRSO: Zoznam výrobcov na doplatok 2019, Bratislava jún 2020.

MHSR: Integrovaný národný, energetický a klimatický plán na roky 2021-2030 Bratislava október 2019

MŽPSR: Nízkouhlíková stratégia Slovenska do roku 2030 s výhľadom do roku 2050, Bratislava

Rimavská energetická, s.r.o.: Klimatické prvky zásobovania teplom, Hnúšťa

SIEA: www.zitenergiou.sk SIEA Bratislava, „zelená pre domácnosti“ poradenstvo, marec 2021

SEPS : Slovenská energetická a prenosová sústava, a.s. Bratislava „mesačné správy“

Fraunhofer institut: zdroje a výroba elektriny on-line

www.mapa-mapy.info.sk

www.solargis.com

www.ipcc.ch

Urban a kol., Porovnanie CZT a DZT, apríl 2018

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Rimavská Sobota, 13.05.2021

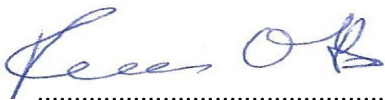
VII. Potvrdenie správnosti údajov

VII.1 Meno spracovateľa oznámenia

Ing. Ladislav Bíro

VII.2 Potvrdenie správnosti údajov oznámenia

Potvrdzujem správnosť údajov v oznámení

.....
Ing. Oto Veres, riaditeľ
Centrum udržateľnej energetiky Rimavská Sobota, n.o.

